

Naiste poliitiline esindatus demokraatiates

Mirjam Allik

MRC/CSO Social and Public Health Sciences Unit
University of Glasgow

BA, MA, Politoloogia (2006) Tartu Ülikool

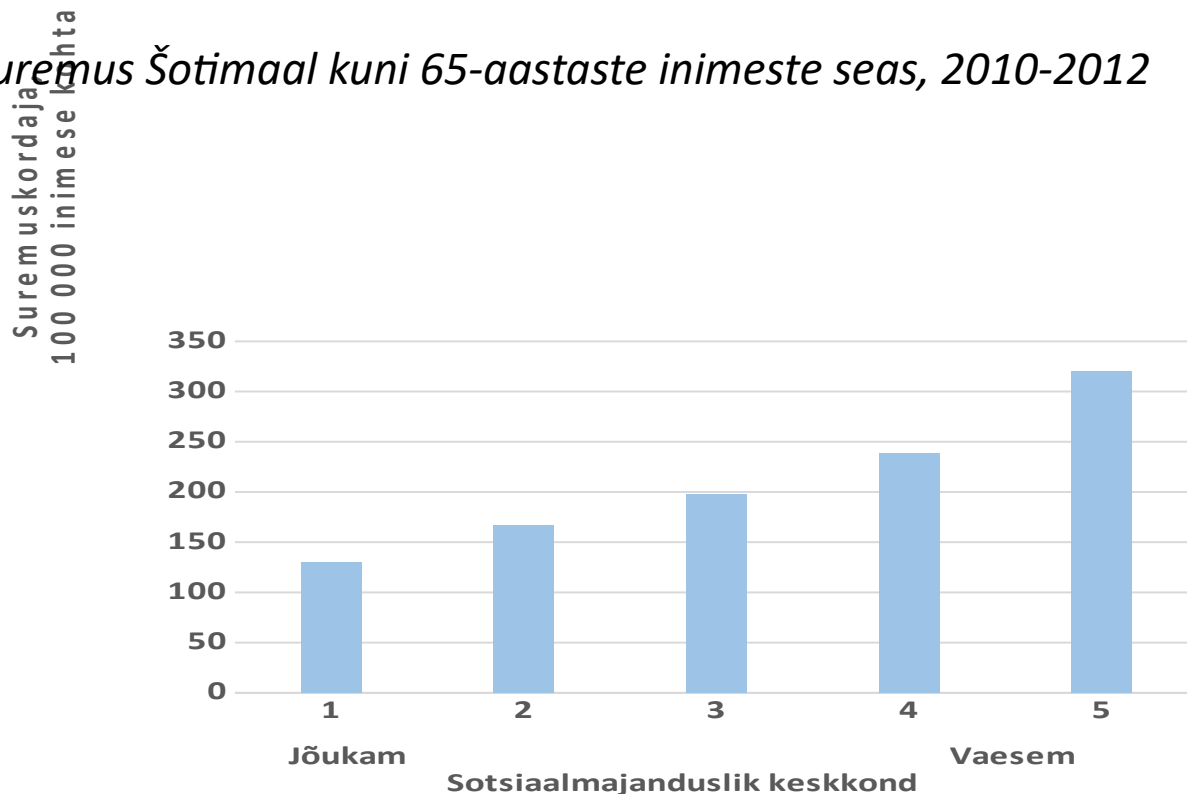
Sotsiaalministeerium, Riigikogu Kantselei (2007-2009)

PhD Political Science (2013) Trinity College, Dublin

- Who stands in the way of women? Open vs. closed lists and candidate gender in Estonia. *East European Politics* Vol. 31(4) 2015
- Nimekirjad, hääled ja sugu 2007. ja 2011. aasta Riigikogu valimistel. *Riigikogu Toimetised* Vol. 23 2011
- Millal naised poliitikast kaovad? kogumikus *Teel tasakaalustatud ühiskonda 2*. Sotsiaalministeerium: Tallinn. 2010

- Sotsiaalmajandusliku keskkonna mõõtmine ning selle mõju tervisele ja ebavõrdsusele suuremuses Šotimaal ja Brasiilias
  - *Bolsa Família* peretoetuste mõju tervisele
- Vanemliku hoolitsuseta laste tervise võrdlus peredes kasvavate lastega
  - Sotsiaaltöö ja tervise registriandmete analüüs

Suremus Šotimaal kuni 65-aastaste inimeste seas, 2010-2012

ÜRO säästva (kestliku) arengu eesmärgid

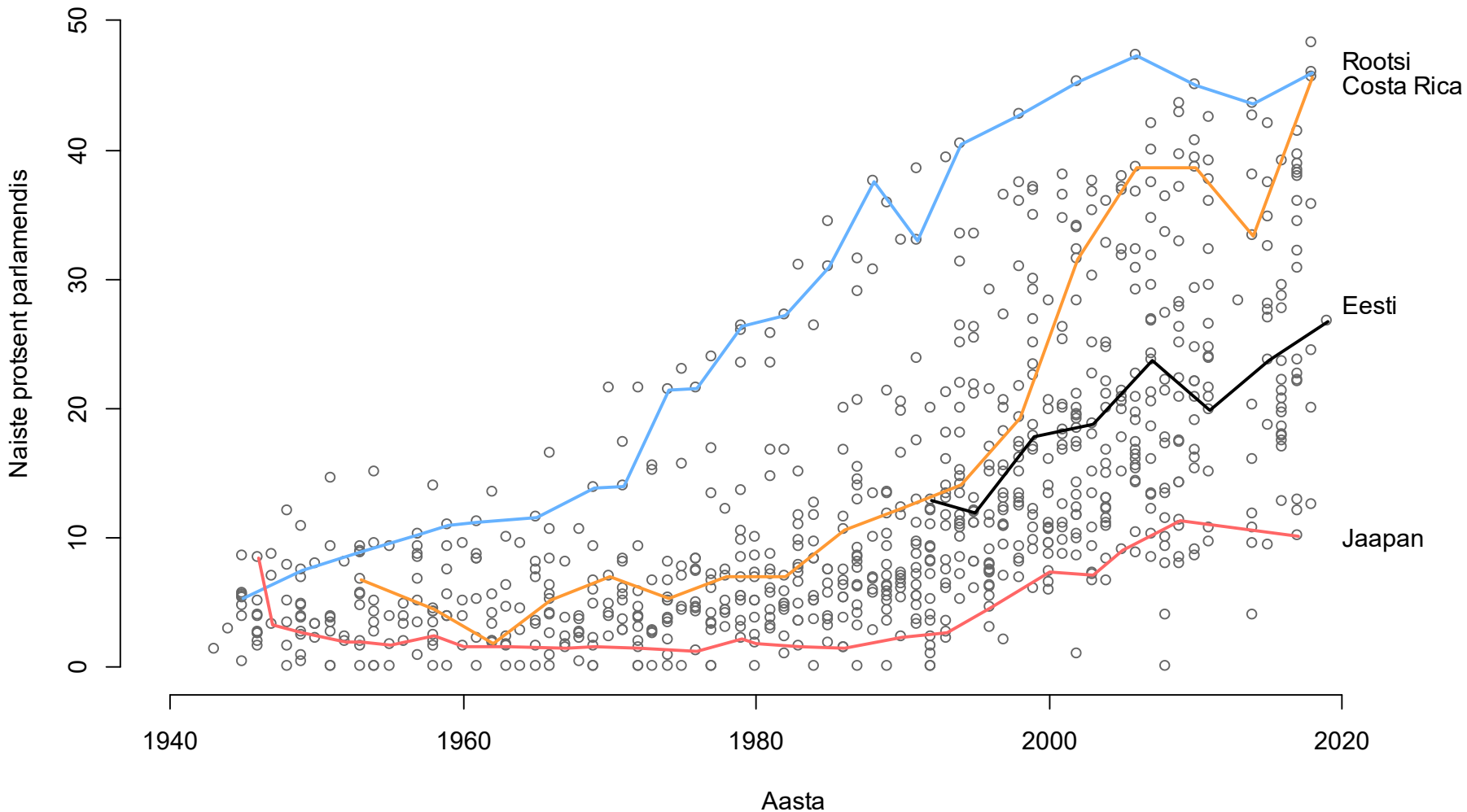
ÜRO säästva (kestliku) arengu eesmärgid

Miks on vaja naisi poliitikasse?

- Erinevad kogemused, identiteet, arvamused
- Erinevad seisukohad/Hääletavad erinevalt
  - Naisi ja mehi erinevalt puudutavad teemad
    - Abort
    - Naiste vastu suunatud vägivald
    - Naiste roll/toetamine tööturul
  - Küsimustes kus puudub parteisisene üksmeel
- Tõstatavad teisi teemasid
- Suurendab naiste huvi poliitika vastu
- Legitimiseerib poliitilist süsteemi

Naiste esindatus parlamentides

Allikas: *Inter-Parliamentary Union*

Mis põhjustab riikidevahelisi erinevusi?

Institutsioonid

- Valimissüsteemid
  - Proportsionaalsed süsteemid vs. Ühemandaadilised ringkonnad
- Kvoodid

Ühiskondlikud põhjused

- Sotsiaal-majanduslikud
  - Tööhõive, ametid, haridus, sotsiaalkindlustussüsteemid, aeg...
- Kultuurilised erinevused/Soostereotüübid

Kvoodid

Tüübid:

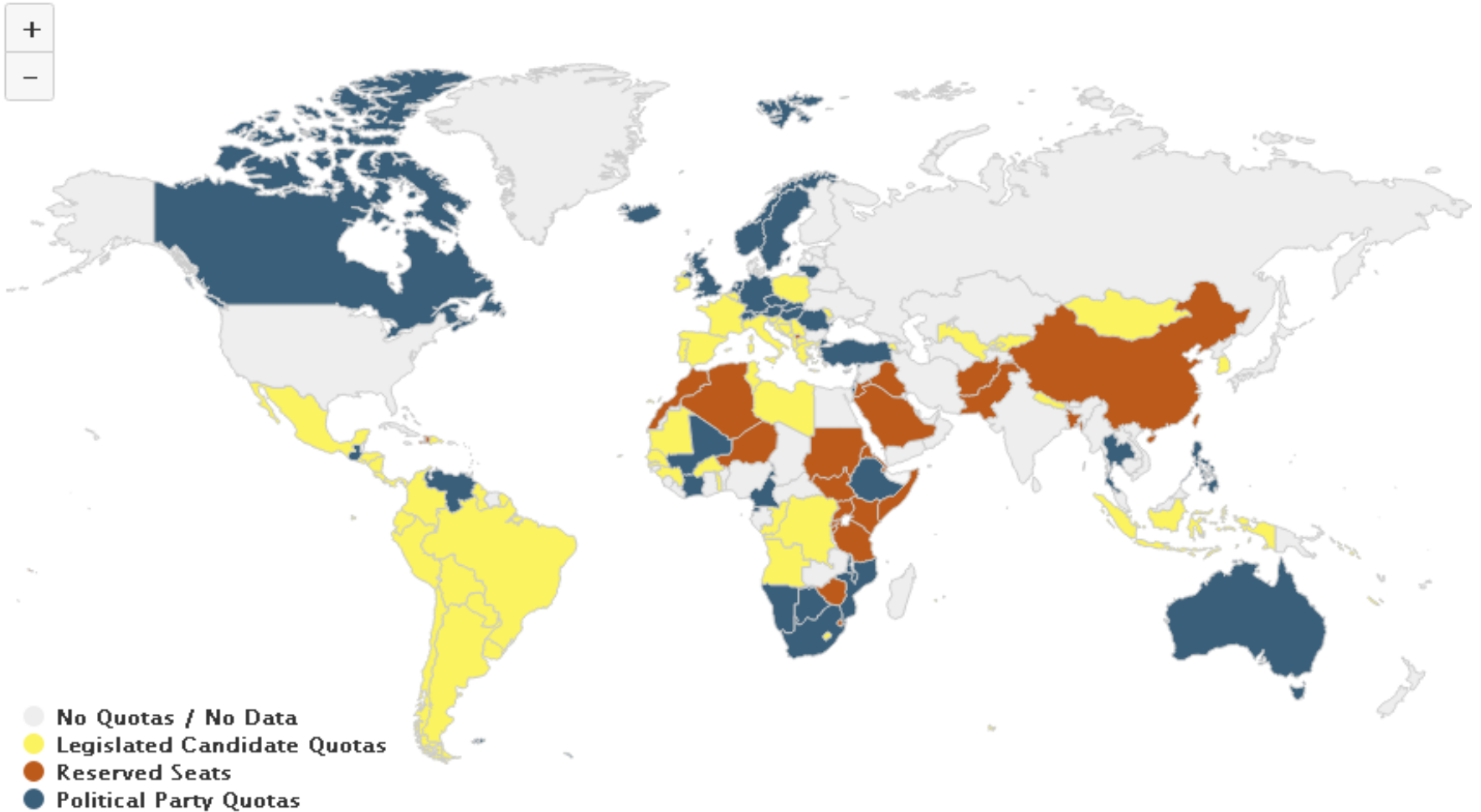
- Vabatahtlikud
- Seadustatud

Rakendatud nimekirjadele, mitte kohtadele!

Mõju?

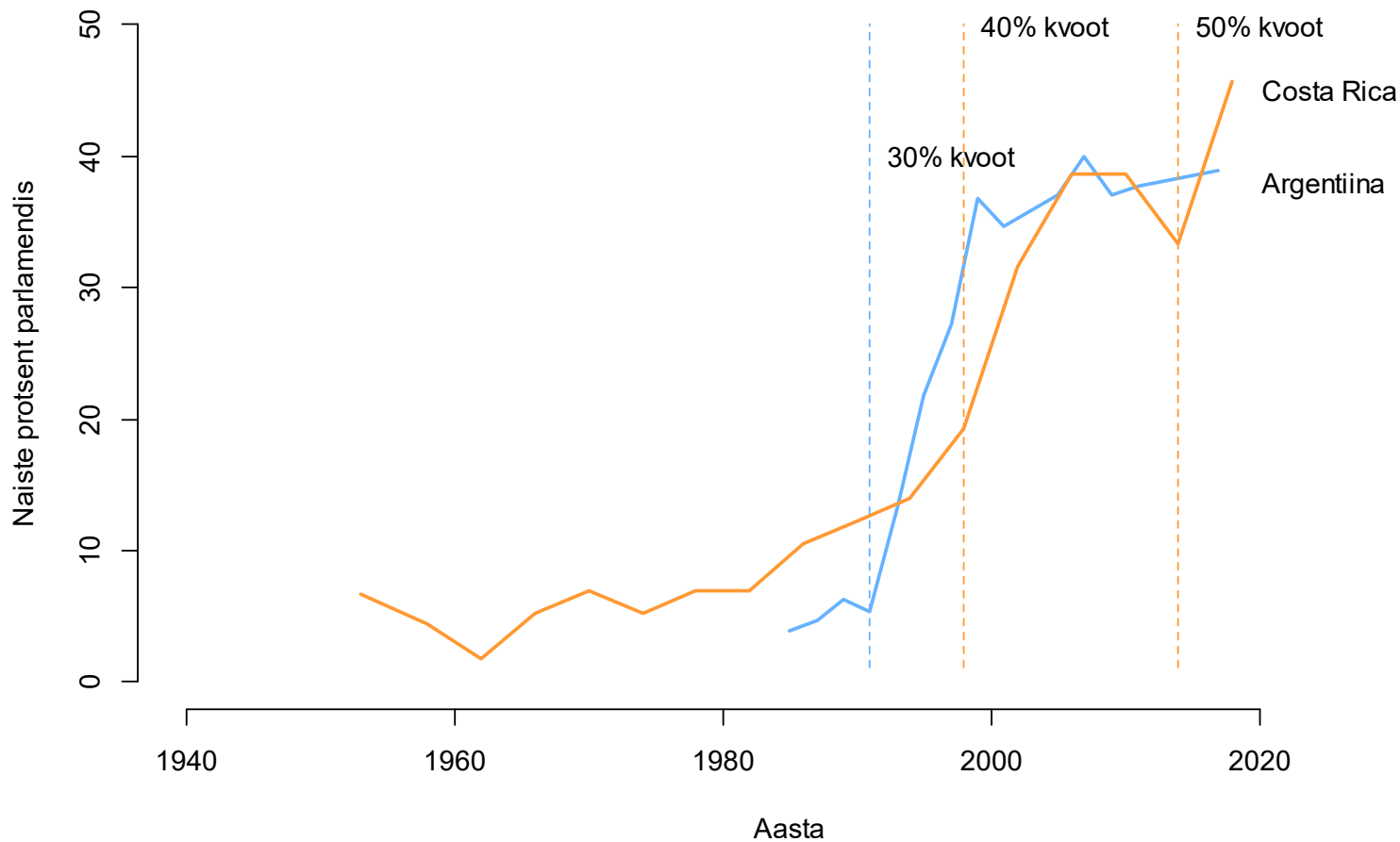
- Rakendamine
  - Millised/paljud erakonnad neid kasutavad
  - Asetuse nõue (triibulised nimekirjad)
  - Jõustamine (tagajärjed)

Kvootide kasutamine

Allikas: *The International Institute for Democracy and Electoral Assistance*

Kvootide mõju esindatusele: Costa Rica ja Argentiina

Allikas: *The International Institute for Democracy and Electoral Assistance*

Mida saab teha Eestis?

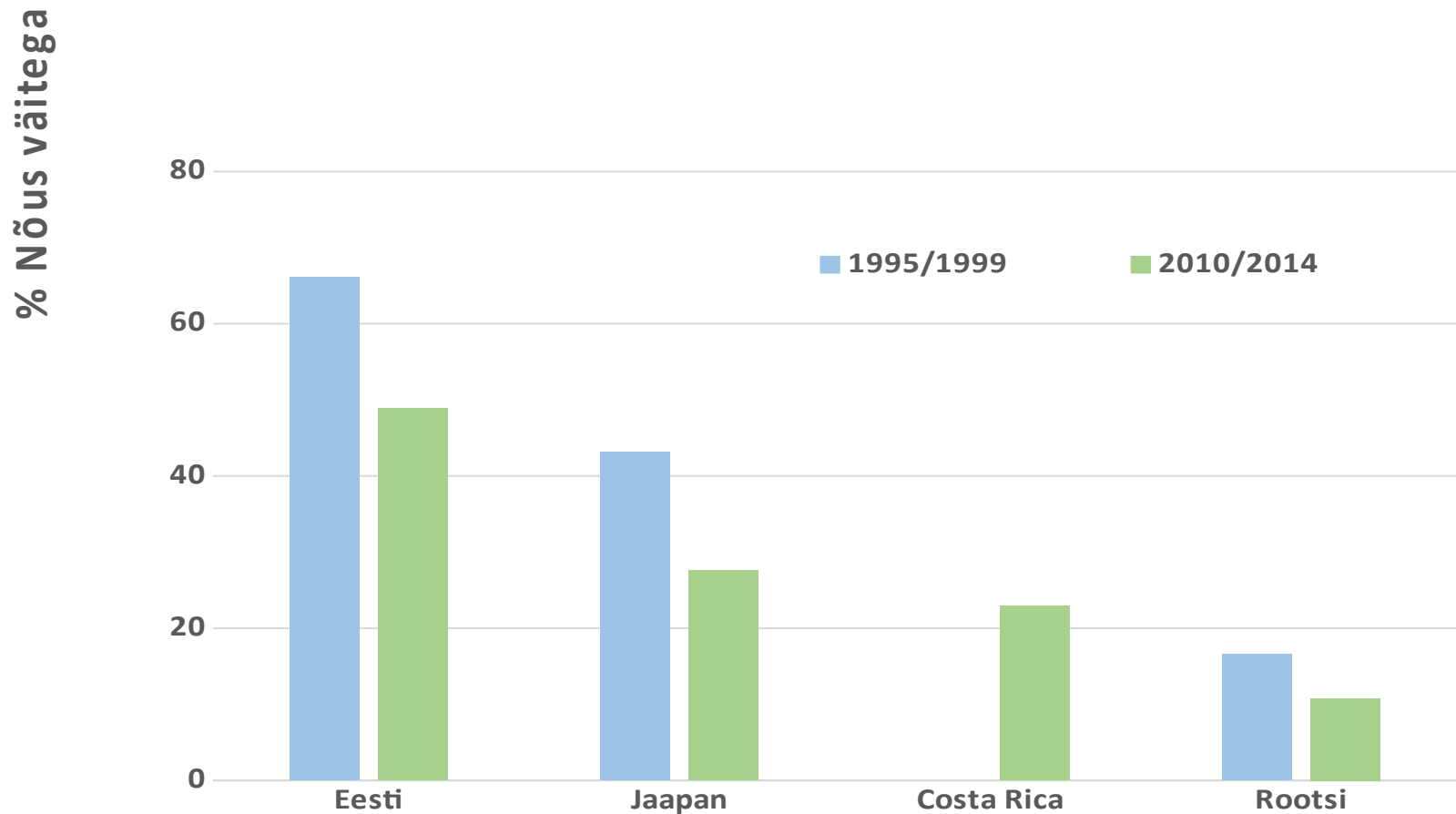
Seadused/Institutsioonid

- Valimissüsteem on proportsionaalne
- Kvoodid

Muutused ühiskonnas

- Julgustamine/toetamine (erakondade poolt)
- Tööhõive, tööturu segregatsioon ja palgaerinevused
- Soostereotüüpide muutmine

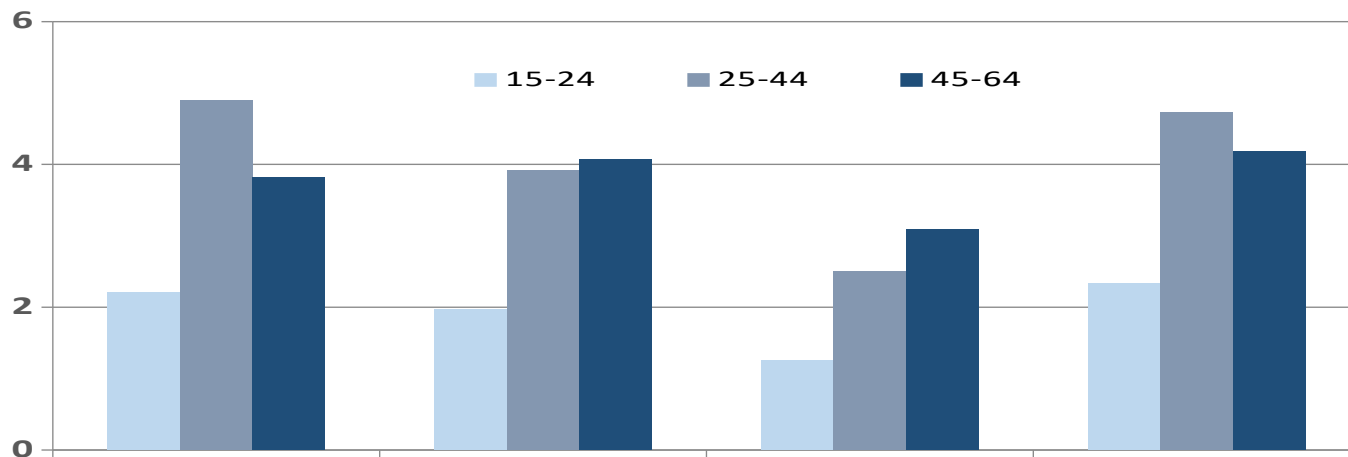
Kas mehed on paremad juhid poliitikas?

Allikas: *World Values Survey, Latinobarómetro*

Eesti naiste ja meeste ajakasutus päevas, 2009-2010

Ajakasutus päevas, tunnid

Lõpetuseks...

Võrdne esindatus tuleb iseenesest, kui selleks on aeg.

Eesti ühiskond pole kvootideks valmis.

Lõpetuseks...

Võrdne esindatus tuleb iseenesest, kui selleks on aeg.

Ei tule!

Eesti ühiskond pole kvootideks valmis.

Seadus võib käia soostereotüüpidest ees!